

Skinner's Verbal Behavior som teori om språk

Gunnar Salthe
HIØ

Dyr kommuniserer med signaler styrt av reflekser (S–R). Resultatet blir nokså statisk, men utgjør et system. Det blir kommunikasjon fordi hvert signal utløser sin respons, likt hos alle.

Barn signaliserer som ved mand før de mander med ord.

Verbal atferd læres gjennom operant læring (S–R–S). Derfor fins det ulike språk, og språk endrer seg fordi de utvikles gjennom individuell læring.

Vellykket kommunikasjon forutsetter likevel at hvert språk utgjør et sosialt system. Funksjon og form må henge sammen, og nokså likt for begge parter.

Uavhengig variabel: Språk er for Skinner: «...the reinforcing practices of verbal communities» (p. 461).

Om en fullstendig redegjørelse for en verbal episode: «We need separate but interlocking accounts of the behavior of both speaker and listener if our explanation of verbal behavior is to be complete.» (s 34).

Chomsky vs Quine og Skinner

- Chomsky tror at beskrivelse er alt vi får til uten mer kunnskap innen nevrologi.
- Quine vil helst redusere alt til fysikk, men tror ikke at vi kan forstå språk nevrologisk. Vi må nøye oss med å være behaviorister.
 - Produktet av opplæringen (tegnesens meningsinnhold og referanse) kan ikke forklare produktet av opplæringen (språket).
 - Forklaringene må etableres på det nivået læringen foregår.
 - Når en person lærer språk, kan det skje på individuelle måter i elevens hjerne fordi læreren ikke kan korrigere annet enn sammenhengen mellom den observerbare atferden og fysiske hendelser i omgivelsene.

Atferd hos snakker og lytter

Avhengig variabel: Verbal atferd er: «... behavior reinforced through the mediation of other persons ...» (s 2).

Skinner's definisjon inkluderer mer kommunikasjon enn bruk av språk, men ikke refleksiv signalering (hos snakker).

Språkbruk har funksjon som del av samhandling.

Lytterens atferd er ikke alltid verbal atferd (jfr. manding)

For å avgrense, føyer han til: «... the 'listener' must be responding in ways which have been conditioned precisely in order to reinforce the behavior of the speaker, ...» (s 225).

Skinner mener at avgrensningen er tilfeldig fordi verbal atferd er en funksjon av mand, ecoic, textual, transcription, intraverbal og tact. Den er bare nyttig for å begrense oss til det som vanligvis blir oppfattet som språkfeltet.

Ytringer består av setninger som godtas eller forkastes av lytterne. Enkeltstående ord kan ikke være sanne eller usanne.

Barn lærer vha enkeltordssetninger: «Vann» tolkes som:

«Jeg vil ha vann.» Hvis tilhøreren ikke legger til det som mangler, vil ikke barnet få vann, for da har ikke ytringen et riktig svar.

«Hest» tolkes som: «Der er det en hest.»

Samtykke, «approval», forutsetter at det som sies er sant, slik lytteren ser det.

«Mø» læres før barnet har lært spørresetninger «Hva sier kua?»

Barnet har ikke lært at «mø» er et ord som brukes i setninger (Quine). Det har lært diskriminativ lydproduksjon.

Barnet kommer igang med byggsteinene vha ecoic og tact. Ecoic er muskelopplæring. Tact er språkopplæring.

Ord i kombinasjon danner setninger. Setningen kan godtas eller forkastes. Denne lytteratferden krever at ord har en noenlunde stabil referanse. Referansen læres gradvis og blir aldri entydig (Quine).

Chomsky har rett i at deprivasjon, stimuli og respons og styrke blir uklare begreper utafor laboratoriet.

- Vi må f.eks. høre mand'n for å identifisere deprivasjonen og forsterkeren, og vi må høre tact'n for å identifisere diskriminanten. Da kan ikke mand og tact forklare tegnesens betydning og referanse.

Skinner er antagelig enig. Han vil kun sannsynliggjøre at behavioristisk teori om språk er mulig,

Behavioristisk forklaring av språk vil være en forbedring.

- Mye tenking er indre tale. Da kan ikke tegnets betydning forklares ved denne typen tenking (intensjon, idé)
- Språk må læres av noen som kan systemet. Da kan ikke subjektive opplevelser (sensing) forklare tegnets betydning
- Meningsinnhold og referanse må forklares som et resultat av verbal atferd

Skinner om dynamikken i språkoppplæring

Barn mander med ord de har lært å tacte med, uten å ha lært å mande med dem.

Slik atferd læres steg for steg (s 188–189):

Ofte viser man det objektet det snakkes om under læring av ecoic-funksjonen: Objektet kommer når ordet sies.

Det samme skjer også ofte under tact-innlæring.

Noen ganger peker man bare på et bilde, men det ligner på objektet.

Det er få rene tact-funksjoner: Tacting resulterer i oppmerksomhet. Barnet lærer derfor at det oppnår noe det er interessert i ved å tacte.

Sannsynligheten for forsterkning av en mand øker når det objektet som mandes er til sted i situasjonen. Hvis foreldrene tror det er en tact, kan de lett hente objektet. Ungen kan da mande uten ord f.eks. ved å strekke ut hendene.

Tact: (S1 & R) → S2+. Riktig kombinasjon objekt & ytring forsterkes, feil kombinasjon straffes

Mand: (Deprivasjon & tilhører) → (R → S+)
eller (S- & tilhører) → (R → S- tas bort)

Man lærer at hvis riktig ytring så oppnås en forbedring.

Dette forklarer læring av ord som substantiver, verb, adjektiver, adverb, grammatiske bøyninger (morfemer, jfr kinesisk) og logiske konnektiver (de er sannhetsfunksjonelle, Quine, ikke Skinner. Skinner ser dem som autoclitics).

Skinner forklarer dynamikken i dannelse av nye ord vha utvidelser av tactfunksjoner ved Generic, metaforer og metonymier. Abstraksjon som restriksjon av tactingen. Solesistic hvorfor feilsnaking blir forstått. Gjetting er forsøk på å tacte før tact er etablert.

Tact og intraverbaler

Ramser og høffelighetsfraser er intraverbaler, men da er det snakk om fastlagte sekvenser.

Hva med «Caesar gikk over Rubicon»?

Setningen har sannhetsverdi.

Sannhetstabeller i klassisk setningslogikk er tidsuavhengige

Tacting hos Skinner er begrenset til Occasion utterances (Quine). Enkeltordsytringer læres i slike situasjoner.

Ordene kombineres seinere i setninger som like gjerne handler om ikke umiddelbart observerbare objekter eller hendelser. De har likevel sannhetsverdi på lignende vis som tacter.

Det kan være setninger man aldri tidligere har sagt. Dette er ikke faste ramser eller språklige ritualer.

Språkssystemet forutsetter sannhetstabeller?